

Posudek habilitační práce Ing. Františka Máliše, Ph.D., „Dopady globálních environmentálních změn na vegetáciu temperátnych lesov“

Oponent: Mgr. Jan Roleček, Ph.D.

František Máliš předkládá habilitační práci, jejíž téma je aktuální, v oblasti ekologie lesa a lesnické fytologie dokonce snad nejaktuálnější možné – a to v celosvětovém kontextu. V uplynulých desetiletích pozorujeme ve střední Evropě změny lesní vegetace, jež se v posledních několika letech v souvislosti s klimatickými extrémy rychle prohlubují. Rozpad jehličnatých kultur je jejich nejnápadnějším projevem. Uchazeč se zaměřuje na možná méně nápadné, ale neméně významné proměny přírodě blízkých a polopřirozených lesů.

Předložená habilitační práce shrnuje výsledky publikační činnosti Františka Máliše za posledních 10 let. Je to shrnutí obsáhlé a informativní – zahrnuje takřka dvě desítky článků v mezinárodních odborných časopisech a několik dalších v časopisech národních. Nejde přitom o časopisy ledasjaké, v seznamu figurují špičkové oborové časopisy jako *Global Ecology and Biogeography*, *Journal of Ecology* nebo *Forest Ecology and Management*, ale i prestižní tituly *Science* a *Nature Ecology and Evolution*. Většina článků vznikla ve spoluautorství v rámci mezinárodního vědeckého týmu sdruženého kolem databáze *forestREplot*, tvořeného převážně evropskými vědci, kteří se věnují sběru dat z trvalých a kvazipermanentních ploch a analýze velké databáze takto vzniklých vegetačních zápisů. Jde o mimořádně cenný příspěvek k popisu a pochopení změn, které v současnosti v lesích probíhají, k predikci jejich důsledků a hledání možných řešení pro oblast lesnictví nebo ochrany biodiverzity. Další významnou mezinárodní spoluprací uchazeče je členství v týmu okolo globální mikroklimatické databáze *SoilTemp*.

Předložená práce zároveň ukazuje, že František Máliš je aktivním a cílevědomým vědeckým pracovníkem s vlastní výzkumnou agendou, která zdaleka nespočívá jen ve sběru dat a přispívání do mezinárodních projektů, jakkoli excelentních a přínosných. Součástí jeho bibliografie jsou i významné prvoautorské články, ve kterých přispěl ke korektní interpretaci rozdílů ve druhovém složení stromového patra a zmlazujících dřevin v lesích (*Global Change Biology*), k poznání významu tradičních způsobů hospodaření v lesích pro jejich druhové složení (*Journal of Vegetation Science*) nebo k odhalení recentních změn druhového složení dubových lesů v oblasti Poľany (*Reports of Forestry Research*). O odborné vyzrálosti uchazeče svědčí i skutečnost, že do habilitační práce zařadil tematický okruh, ve kterém kriticky hodnotí použité metodické postupy, odhaluje jejich limity, vyvozuje z nich důsledky pro výsledky vědecké práce v oboru a podává návrhy na zlepšení.

Získané poznatky promýšlí, syntetizuje a zpřístupňuje pro slovenskou odbornou veřejnost, jak ukazuje asi padesátistránkový úvodní text k habilitační práci ve slovenštině, který je čtivý a obsahuje řadu instruktivních grafů (většinou v angličtině) a dalších ilustrací. Také seznam publikací obsahuje několik položek v rodném jazyce, které dokládají jeho příspěvek k rozvoji slovenského lesnictví, botaniky a ekologie.

Masaryk University, Faculty of Science, Department of Botany and Zoology

Kotlářská 2, 611 37 Brno, Czech Republic

T: +420 549 49 1439, E: vslezak@sci.muni.cz, botzool.sci.muni.cz

Bank account: KB Brno, Ref. No.: 85636621/0100, ID: 00216224, Tax ID: CZ00216224

Please quote the Reference Number in your reply.

Nevím, zda je na Technické univerzitě ve Zvoleně zvykem klást v rámci oponentských posudků habilitovaným dotazy. Pokud ano, tak jeden mám: uchazeč v úvodní části píše, že lesní mikroklima zmírňuje působení klimatické změny na organismy žijící v lese. Nejsem si jist, zda je takto obecné vyjádření vhodné. Klimatická změna má různé projevy (např. růst sumy teplot, častější mírné zimy, častější vlny veder, sucha, související změny dostupnosti živin), z nichž jenom některé může les zmírnit. Různé skupiny organismů jsou navíc na různé faktory různě citlivé. Může se k tomu autor vyjádřit?

Pokud mám vědeckovýzkumnou činnosti uchazeče ještě jednou celkově zhodnotit, chtěl bych vyjádřit své přesvědčení, že František Máliš je významným lesnickým ekologem evropského formátu, který již prokázal svou schopnost vědecké práce na špičkové úrovni a zároveň tuto schopnost zužitkoval v řadě publikačních výstupů. V odborných kruzích je díky tomu respektovaným odborníkem a vyhledávaným spolupracovníkem. Dovoluji si říct, že ve Zvoleně mohou být pyšní, že mají mezi sebou tak úspěšného vědce, který má přitom většinu své odborné dráhy stále ještě před sebou. V duchu dnešní doby mu přeji, aby svou pozici v mezinárodních týmech postupně upevnil natolik, abychom ho mohli vídat i na prvních nebo seniorních pozicích v seznamech autorů prestižních publikací. Zároveň mu přeji, aby přitom neztratil kontakt s přírodou samotnou, aby svým výzkumem napomohl k jejímu poznání, ohleduplnému využívání a ochraně a zachoval si dobré vztahy s kolegy a studenty.

Předložená habilitační práce podle mého přesvědčení jednoznačně splňuje požadavky na habilitaci a vřele doporučuji uchazeče ke jmenování docentem v oboru lesnická fytoogie.

V Brně dne 10. února 2021

Mgr. Jan Roleček, Ph.D.

Masaryk University, Faculty of Science, Department of Botany and Zoology

Kotlářská 2, 611 37 Brno, Czech Republic

T: +420 549 49 1439, E: vslezak@sci.muni.cz, botzool.sci.muni.cz

Bank account: KB Brno, Ref. No.: 85636621/0100, ID: 00216224, Tax ID: CZ00216224

Please quote the Reference Number in your reply.

